

Skallum gård

Den røde tråd for månedens kulturminne i 2008 er gamle gårder i Bærum med ny funksjon. For juli har vi valgt Skallum som er i bruk som privatbolig. I den gamle stallen drives Galleri Skallum.

Skallums opprinnelige navn var Skallum-Stabekk. Det kommer av skalm eller skolm som betyr tvedelt og knyttet til senkningen i terrenget. Skallum er den minste av de fire Stabekkgårdene. De øvrige er Store Stabekk, Østre Stabekk og Øvre Stabekk (Ring-Stabekk).

Skallum var kirkegods fram til reformasjonen (1537), så krongods. Anna Krefting på Bærums Verk kjøpte gården på 1670-tallet og solgte den videre til Anne Kristofersdatter i 1685. Anne giftet seg med Peder Jensen Øverland. I 1793 ble ¼ av gården solgt til Peder Roverud Store Stabekk, som solgte videre til Wedel-Jarlsberg, som i 1934 solgte videre til Elias Smith, Bærums første ordfører. Hoveddelen av gården forble i Annes families eie til 1812 og senere solgt flere ganger, blant andre til Jens Ring på Ring-Stabekk i 1850. I 1889 kjøpte advokat N.A. Eger gården og den er fortsatt i familien Egers eie.

Tunet dannes av stabbur, potetkjeller fjøsmesterbolig, driftsbygning og vognskjul. Hovedbygningen er plassert litt for seg selv i forhold til disse. Den har kjerne fra slutten av 1600-tallet som ble påbygd en etasje og fikk sveitserstilsfasade i 1880, og er dessuten tilbygd på 1960-tallet. Stabburet er tidlig 1900-talls, mens de øvrige tunbygningene er fra slutten av 1800-tallet. Gårdsbebyggelsen ligger i et parkliknende landskap med stier og turveier. En del av grøntområdet er nå utparsellert til boligbygging.

Det utspant seg sterke scener på Skallum ved slutten av 2. verdenskrig. Nazistene hadde rekvirert gården i 1944 og i maidaqene i 1945 forskanset en liten gruppe frontkjemper og statspolitifolk seg på Skallum. Den 11. mai ble Quislings politiminister Jonas Lie og statspolitisjef Henrik Rogstad funnet døde, mens justisminister Sverre Riisnæs overga seg.

Kilder:

Borgen, Per Otto: Asker og Bærum leksikon (2006)

Marthinsen, Liv og Harald Winge: Asker og Bærum til 1840 (1983)

Mohus, Arne: Stedsnavn i Bærum (1987)

Liv Frøysaa Moe